

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**AntiLutherus Judoci Clichtouei Neoportuensis. Doctoris
Theologi, Academiae Parrhisie[n]sis**

Clicthove, Josse

[Köln], 1525

VD16 C 4189

Rationum Lutheranarum co[m]probare nitentium, co[m]mune omnibus
Christianis esse sacerdotiu[m] evangelicu[m] & nouæ legis dissolutio VI

urn:nbn:de:hbz:466:1-36183

LIBER SECVNDVS

officiorū nomina: si nō habeāt simul annexam suorū ministeriorū ac munerū propriorū executionē. Sin uero quis admiserit, omnibus etiā Christianis cōgruere officia & ministeria sacerdotū: admittat etiā oportet, & pueros ut sacra faciāt posse citra reprehensionē astare altarib⁹, & delinquētū cōfessionē audire. mulieres itidē sacris indutas uestib⁹ posse sanctā cōsecrare hostiā: ac missę officiū celebrare, quin immo & laicos omnes pccnitentiū recōciliationem audita eorū cōfessione tētare posse: & sacramēta omnia ecclesiastica alijs ministrare. Sed quis unq̄ adeo desipiat: ut hanc extremam ferat insaniam. Hippocraticis pharmacis purgandam?

¶ Rationum Lutheranarū, cōprobare nitentiū, cōmune omnibus Christianis esse sacerdotiū euāgelicum & nouę legis: dissolutio.

Cap. VI.

I.

1. Petri. 2

1. Petri. 2

Apoca. 5

Apoca. 20

II.

Aeterū insisit aliquot rationibus Lutherus in suo de abroganda missa priuata libro: ad cōmonstrandū, nō esse propriū aliquibus & peculiare sacerdotiū nouę legis primū obiectās illud beati Petri uerbum in priore sua epistola. Vos autē genus electū, regale sacerdotiū: gēs sancta, populus acquisitionis. Quod nō particulatim ad destinatōs ecclesiastico muneri scribit: sed generatim ad omnes fideles etiam laicos, quos tamē sacerdotij titulo honorat. Et eodem loco hisce uerbis cōpellat eosdem Petrus. Et ipsi tāq̄ lapides uiui superædificamini domos spirituales in sacerdotium sanctū. Rursum in Apocalypsi ceterorū scōrū, æternę glorię p̄iceps Christo gratiarum actiones concinens: ait. Fecisti nos deo nostro: regnū & sacerdotes. Et deinceps in eodem libro: de quibusq̄ incolis supernę ciuitatis, inquit beatus Ioannes. Sed erunt sacerdotes dei et Christi eius. Vbi eos etiā qui laici, cū hic agerēt, fuerunt: sacerdotum nomine insignit. ¶ Verum hic admirari lubet argutā ipsius Lutheri dialecticam: qui cum Aristotelis damnet studium, & gymnasia publica ad capeffendas cuiusq̄ generis disciplinas recte instituta: homonymia æquiuocatiōeq̄ uocabuli hic ludit, eaq̄ inscitia sua totam obturbat ecclesiam Christi. Nempe sacerdos secundū propriam & uulgatam acceptionem, is est qui ecclesiasticę addictus sorti altariscq̄ ministerio deputatus: sacratissimā in missę officio eucharistiā deo offerendi sortitus est potestātē. Sacerdotium

tium uero in sua peculiari ratione: est huiusmodi sacerdotis munus
 & officium, secundum ritum scilicet ecclesie, sacrosanctam consecra-
 di & immolandi hostiam. Et secundum hanc significationem (quam
 omnes, cum de sacerdotibus & sacerdotio fit sermo: protinus ani-
 mo concipiunt & complectuntur) astruimus cum ecclesia sancta, sacer-
 dotes à laicis esse discretos: & id ipsum, duobus proximis capitibus
 multifariam comprobauimus. Nonnunquam uero etiam in sacris literis gene-
 raliore ratione ac ambitu dicuntur sacerdotes: quod uis deo offe-
 runt spirituale sacrificium, siue cõpunctionis cordis, siue castigationis
 corporis, siue rationis, aut alterius cuiuspiam boni operis. Et his respon-
 des sacerdotium, cõmuni sua ratione etiam cõprehendit quorũlibet o-
 perum iustitiæ oblationem: deo à quouis Christiano factam. Quod qui-
 dem sacerdotium spirituale & mysticum: ipsi quoque ingenue fatemur
 Christianis omnibus bona operantibus esse commune. & quouis
 deo offerentes opera iustitiæ, etiam laicos, mulieres & pueros: esse
 hoc modo sacerdotes. Quo sane modo cõmuni: & sacerdotes & sa-
 cerdotium accipiunt in locis illis sacre scripturæ, per Lutherum in obie-
 ctione presente citatis. Sed non tam generale sacerdotum & sacerdotij
 acceptionem attendit ecclesia sancta, nec scriptores ecclesiastici: cum
 sacerdotes secernunt à laicis, & sacerdotium à populari turba diri-
 munt. Priorem enim illam tantum & contractiorem utriusque signi-
 ficationem modo positam tum animaduertunt: & ad eam solam, me-
 tis sue conuertunt aciem atque inflectunt. Quemadmodum tamen si
 Christiani omnes, subijcientes carnem spiritui & improbos affe-
 ctus rationi: merito reges dici possint, & obtinere regnum spiritua-
 le intra seipsum, regnareque super terram, atque ita interdum appellentur
 in sacris codicibus: non tamen idcirco quis recte censuerit, omnes Chri-
 stianos esse dicendos reges, & regno potiri: ut ea nomina designant
 monarcham regioni gubernandæ præsidem, & monarchiam
 ipsam principatumque regium in ciuili administratione. Itaque non de-
 bet indiscriminatim dici omnes Christiani sacerdotes, sicut nec omnes
 denominari reges: secundum propriam & consuetam in usu pu-
 blico utrorumque rationem. Et quemadmodum operadores iustitiæ Chri-
 stiani omnes, dici possunt reges & regno potiri: ita & singuli eorum
 uere denominari queunt sacerdotes, secundum generalem ambo-
 rum. & longe plura quam in priore acceptione, suo ambitu & sinu cõ-
 tinentur.

LIBER SECVNDVS

- III. prehendentē, significationē. ¶ Secūdo insurgit Luther⁹ ad cōpro-
 bādā sacerdotij in oēs Christianos cōmunionem: hac ratiocinatio
 ne. Ad omnes baptismi lauacro ablutos fideles attinet sacrificiorū
 oblatio, ut pote castigatio carnis, de quata Romanos cuiusuis sta-
 tus atq; fortis, scribit Paulus. Obsecro uos fratres per misericordiā
 dei: ut exhibeatis corpora uestra, hostiā uiuentem, sanctā, deo pla-
 cētē, rationabile obsequiū uestrū. Similiter cōpunctio cordis af-
 flicti & contriti: ob admissa in deum peccata, de qua: propheta in
 Roman. 12. psalmo. Sacrificiū deo spiritus contribulatus: cor contritū & humi-
 liatū deus nō despiciet. Præterea orationis deuote ad deū effusio:
 Psalmo 140. de qua, etiā propheta in psalmo. Dirigat oratio mea sicut incensum
 in cōspectu tuo: eleuatio manū mearū sacrificiū uestinū. Deniq;
 erogatio elemosynæ in pauperes, ad laicos etiā spectans: sacrificiū
 Hebræ. 13. & hostia dicitur apud Paulū, ita scribentē ad Hebræos. Beneficē-
 tiæ & communionis nolite obliuisci: talibus enim hostijs promeretur
 deus. Quorū autem munus est & opus, sacrificiorum oblatio: hi &
 sunt & dicuntur sacerdotes. quandoquidē proprie sacerdotū par-
 tes habētur: offerre deo uictimas & hostias. Sunt igit omnes Chri-
 III. stiani: sacerdotes. ¶ Sed & hic ridenda est Lutheri dialectica: qui
 haud minus in hac sua argutia quā prius, æqui uoco fallit. Nepe
 sacrificium secūdum particularē et propriā rationē suā, euāgelicę
 legi accōmodam: est sanctissimi sacramenti eucharistię in missa ob-
 latio, quoniā ea, unicū est & ueg. nouę legis sacrificiū: ut sequens
 apertius indicabit sermo. Et huiusmodi sacrificij immolatio, ad so-
 los pertinet Christianę professionis sacerdotes: secūdū ecclesiasti-
 cam sanctionē institutos. At uero secūdum generalē & diffusam
 in plurima acceptionē: sacrificiū dicit cuiusq; boni operis executio,
 in dei honorē facta. ut emaceratio corporis, contritio cordis, feruens
 oratio, bonorū externorum in pauperes communicatio: & cætera
 id genus opera iustitiæ. Talis aut sacrificij tam communi ratione
 dicti oblatio, generatim ad quosuis spectat Christiani nominis ti-
 tulo insignitos: & tantū ad sacerdotes ecclesiasticos. quęadmodum
 beatus Petrus ad fideles cuiuslibet gradus atque professionis scri-
 bit, exhortās: q; sint offerentes spirituales hostias, acceptabiles deo
 per Iesum Christum. Quo quidē modo tam generali atq; in plura
 extenso: sumit sacrificij nomen in omnibus illis scripturę locis, in
 hac

hac oblectatione adductis. Itaq; ecclesia sancta cum de nouæ legis agit mysterijs atq; ministris: sacerdotes et respondens eis sacrificiū accipit secundū propriā et particularē utriusq; rationē. Lutherus uero cū suis affectis, utrūq; sumit nomē: secundū generalē et pene cōmunē Christianis omnib; significatōnē. Et ergo à sentētia ecclesiastica, tota deerat uia, inca sumēq; illi contranitur.

¶ Non ad omnes Christianos pertinere ministerium publicæ prædicandi uerbum dei: sed ad eos tantū, qui ad munus illud exercendum, potestātē à superioribus suis acceperunt.

Cap. VII.

Tertio deinde loco hac ratione, prædictā suā assertiōnē, quod Christiani omnes sint sacerdotes: fulcire conat̄ Lutherus. Ad sacerdotes ecclesiasticos et nouæ legis, potissimum spectat ministeriū docēdi uerbum dei: teste Malachia propheta, cū ait. Labia sacerdotis custodiunt scientiā, et legē requirent ex ore eius: quia angelus dñi exercitūū est. Atqui officiū docēdi uerbum dei: ad oēs promiscue spectat, etiā laicos et mulieres. Siquidē ap̄tus de omnibus loquens Christianis: scribit ad Corinthios. Fiduciā aut̄ talē habemus per Christū ad deū: nō q̄ sufficientes sumus cogitare aliqd̄ à nobis quasi ex nobis, sed sufficientia nostra ex deo est. Qui & idoneos nos fecit ministros noui testamenti: nō litera sed spū. Et beatus Petrus ad oēs in Christū credentes, quib; suā dirigit primā epistolā, uerba faciens: ait. Ut uirtutes annuncietis eius q̄ de tenebris uos uocauit in admirabile lumen suū. Rursum & Paulus ad fideles Corinthios uerba dirigens: inquit. Potestis em̄ oēs, p̄ singulos prophetare: ut oēs discant & oēs exhortent̄. Ad hæc. In euāgelio dictū legim;. Est scriptū in prophetis. Erūt oēs docibiles dei: siue docti à deo. & id per spiritū: & uerbū dei. Possunt igit̄ omnes: uerbū dei docere. Deniq; legunt̄ mulieres multæ claruisse spiritu prophético: & ergo autoritatē docēdi habuisse, eāq; plærūq; exercuisse prouinciā. Et quāuis secundū sententiā beati Pauli (inquit) ubi uiri sunt, loquēdi officio fungentes: nō debent mulieres loqui, attamē nullis loquentib; uiris: necesse est ut mulieres loquantur. Sunt igit̄ & mulieres, sacerdotes euangelici: similiter & laici, & in uniuersum oēs Christiani. Hæc Lutherus. ¶ **V**erū adhibēda huic

t 3 cauil.

I.
 ,,
 ,, Mala. 7.
 ,,
 ,,
 ,, 1. Corin. 3.
 ,,
 ,,
 ,, 1. Petri 2.
 ,,
 ,, 1. Cori. 14.
 ,, Ioan. 6.
 ,,
 ,,
 ,, 1. Cor. 14.
 ,,
 ,,
 ,, II.